

Oblačila za različne športne aktivnosti

V zadnjih letih je razvoj oblačil in tkanin za šport dosegel neverjeten razvoj. Tudi športna oblačila so različnih cenovnih razredov in dostopna vsem. Za različne športe se uporabljajo namenska športna oblačila iz primernih tkanin.

Oblačila za kolesarjenje

Oblačila za kolesarjenje so oprijeta, majice imajo žep na hrbtne strani, hlače imajo v višini sedala anatomsko oblikovano podlogo. Kolesarji uporabljajo tudi lahke vodoodporne vetrovke. Tkanine so iz umetnih materialov, elastične in odvajajo pot na površino.

Oblačila za smučanje in deskanje na snegu

Oblačila za smučanje in deskanje so običajno iz goretexa ali drugih materialov, ki imajo podobne lastnosti, kot sta zračnost in neprepustnost za vlago, šivi pa so termično obdelani. Pod vrhnjim oblačilom iz te tkanine se nosijo topla oblačila. Vrhnja oblačila so širše krojena, prilagojena smučarskim in deskarskim gibom. Deskarska so širša od smučarskih, intenzivnih barv in trendovsko oblikovana.

Oblačila za jadranje

Oblačila za jadranje predvsem italijanski tekstilci že dolgo razvijajo. Tudi tukaj si oblikovanje in praktičnost podajata roke. Glede na namen in zahtevnost uporabe poznamo: oblačila za jadranje inshore – primerna za dopustniška križarjenja, oblačila za jadranje offshore – primerna za zahtevna križarjenja in daljše regate in ocean – primerna za križarjenja in regate v najzahtevnejših podnebnih razmerah. Za vse so značilni močni in termično obdelani šivi in spoji. Kakovostni jadralski jopič ima ob zadrgi še notranji in zunanji preklop, ki se zapira, da voda ne more prodreti skozi zadrgo. Čevlji za jadranje imajo običajno bel podplat

iz gume, ki na palubi ne pušča sledi. Guma mora biti kakovostna, da onemogoča zdrs. Ob dežju jadralski obuvice obujejo škornje z belo gumo.

Oblačila za tek

Pri rekreativnem teku se tekač giblje vedno v isto smer, zato potrebuje obutev z rahlo dvignjeno peto, ki zmanjša obremenitev ahilove tetive. Tekški čevlji imajo več prostora za prste, podplat mora biti gibljiv, širok v sprednjem delu. Tekalci nosijo oprijete hlače različnih dolžin, oprijeto majico in površnik. Izdelani morajo biti iz lahkih tkanin, ki so zračne in odvajajo odvečno toploto ter vlago.

Oblačila za tek na smučeh

Debelejša oblačila, ki jih uporabljamo za alpsko smučanje, niso primerna za smučarski tek. Biti morajo tanjša, tako da se oblečemo v več plasti. Med tekom oblačilo po potrebi slečemo ali oblečemo in tako uravnavamo temperaturo.

Pohodniška oblačila

Pomembni dejavniki pri izbiri oblačil so podnebje, letni čas in dolžina ture. Sodobna priporočila pri oblačilih za gore temeljijo na t. i. čebulnem principu – kombinaciji oblačil, ki skupaj sestavljajo celoto in nas ščitijo pred mrazom, dežjem in vetrom ter omogočajo prevajanje znoja navzven. Zunanja zaščitna plast je anorak (na primer z membrano goretex), vmesna ali termoplast je jopica ali

pulover iz flisa, notranja plast na koži pa perilo, ki zagotavlja ustrezno mikroklimo. Spodnje perilo je iz različnih umetnih materialov, ki zagotavljajo dobro odvajanje znoja in s tem suh občutek na koži. Pomembna je tudi izbira športnih nogavic, ki opravljajo funkcije toplotne zaščite, odvajanja vlage ter zaščito pred žulji in odrgninami. So iz različnih kombinacij naravnih in umetnih materialov. Vlakna so obdelana s protibakterijskimi in protimikotičnimi premazi, kar je posebej pomembno, kadar se noge močno znojijo. Pri pohodniških nogavicah je stopalni del dodatno oblazinjen. Pohodniški čevlji naj ne bodo pretežki. Za krajše izlete so primerni nizki čevlji, za daljše ture v visokogorje pa višji, ki dajejo oporo gležnju. Zelo pomemben je vzdržljiv in dobro oprijemljiv podplat.

Nega oblačil za šport

1. Pomembno je, da upoštevate navodila proizvajalca na priloženih etiketah, zato etiket ne odrežite.
2. Ob nepravilni negi lahko oblačila poškodujete, material izgubi funkcijo, na oblačilih ostane neprijeten vonj. S pranjem odstranimo tudi soli (pot) iz laminatnih por in omogočimo boljše dihanje (prehajanje vlage).
3. Obvezno zapnite vse gumbе in zadržge, ki lahko med pranjem najbolj poškodujejo oblačila, še večji uničevalci pa so kosmati sprimni trakovi.
4. Upoštevajte priporočeno temperaturo pranja in sušenja.
5. Za nego uporabljate tekoča pralna sredstva, saj lahko tista v prahu ostanejo med vlakni.
6. Pralno sredstvo dozirajte glede na navodila ali manj.
7. Ne perite preveč oblačil hkrati, ko je pralni stroj poln, mora biti prostora še za veliko pest.
8. Oblačila, ki imajo madeže, zemljo in druge nečistoče, prej ročno splaknite in odstranite madeže.
9. Sovražnik sodobnih funkcionalnih materialov je mehčalec, ki zmanjšuje trdnost vlaken in zapolni fine pore med vlakni, zato se vlaga ne prevaja več tako učinkovito.
10. Mokra, prepotena oblačila lahko po določenem času začnejo plesniti. Plesen zelo težko odstranimo, zato oblačila operite takoj, če ne utegneta, jih vsaj posušite.

Opisi tkanin na etiketah športnih oblačil

Goretex

Je vodoodbojen, za veter neprepusten, izjemno zračen in odporen material. Te enkratne lastnosti izhajajo iz vgradnje poli (tetrafluoroetilenske), PTFE (teflonske) membrane v material, ki zaradi številnih por odlično uravnava dihalne sposobnosti takega oblačila.

Mikrovlakna (TreviraFinesse, MerylMicro, Modalmicro, Tactel)

Mikrovlakna so skupni pojem za ultra fina poliestrska vlakna, finosti manjše od enega decitexa (dtex). Oblačila iz mikrovlaknen so mehka, voluminozna, lahka in se hitro sušijo.

3M Thinsulate insulation

Polnilo, zaradi katerega so smučarska in druga topla oblačila in rokavice lažja, tanjša, udobnejša, predvsem pa toplejša.

Sympatex

Naziv označuje tip dihalno sposobne poliestrske membrane brez por, ki, vgrajena v oblačilo, omogoča dobro odvajanje vlage s telesa v okolico, kakor tudi učinkovito zračnost in vodoodbojnost po načinu specifičnega mehanizma. Mehanizem delovanja te membrane je podoben delovanju membrane Goretex.

Windstopper

Je registrirana blagovna znamka firme Gore. Izraz je udomačen kot generičen izraz za vsako dihalno sposobno vetrovko z membrano za zaščito pred vetrom.

WindstopperSoftshell

Je registrirana blagovna znamka firme Gore in označuje trislojno tkanino, katere vrhnja plast je na otip mehak tekstilni material, funkcijska plast je membrana, notranja pa na otip zelo mehak in topel tekstilni material. Tako oblačilo je elastično, odporno proti vetru in vodoodbojno.

Vodni stolpec

Vodni stolpec je pokazatelj vodotesnosti in je v povezavi s tlakom vode, ki se mu tkanina upira vse dotlej, dokler tlak ne preseže meje, pri kateri tkanina popusti in začne prepuščati vodo.

Vrednotenje odpornosti tekstilnih materialov na delovanje vode poteka z napravo, imenovano vodni stolpec. Skladno s to metodo obstajajo dogovorjene meje, ki opisujejo odpornost materialov proti delovanju vode, kjer velja:

- Od 1500 do 5000 mm: Oblačilo je primerno za kratkotrajno izpostavljenost padavinam.
- Od 5000 do 15.000 mm: Oblačilo je primerno za dolgotrajno izpostavljenost (tudi močnejšim) padavinam.
- 15.000 mm in več: Oblačilo je primerno za dolgotrajno izpostavljenost intenzivnim padavinam.